

Gemeenteraadsverkiezingen
Groningen, 18 Maart 2026

Dossier Kunst, Deel 2: ‘Kunst’ in de Verkiezings- programma’s

In dit boekje vind je de verkiezingsprogramma’s van PvdD, GLPvdA, SP, PvhN, Volt, D66, CDA & VVD, gefilterd op het zoekwoord ‘kunst’.

Samengesteld door
Noord NL Kunstmeenten

Municipal Elections
Groningen, 18 March 2026

Arts Dossier, Part 2: ‘Art’ in the Electoral programs

This booklet contains the election programs* of PvdD, GLPvdA, SP, PvhN, Volt, D66, CDA & VVD, filtered by the keyword “art”.

*The English translations are made automatically with DeepL.

Compiled by
North NL Art Commons

PvdD

[6.1 Iedereen is gelijkwaardig]

De gemeente investeert in het voorkomen van (institutionele) discriminatie op scholen, bij sportverenigingen, in zorginstellingen, in kunst en cultuur, op de werkvloer, in religieuze kringen en binnen de eigen organisatie.

9. Een leven lang ontplooiën - Onderwijs en Cultuur

Goed, inclusief en toegankelijk onderwijs en kunst en cultuur vormen het fundament van een vrije, democratische samenleving. Ze zetten aan tot kritisch denken en maakt nieuwe ideeën mogelijk, waarmee we de samenleving verrijken. Maar dit fundament staat onder druk. Niet elk kind heeft nu dezelfde kans op goed onderwijs en de kansenongelijkheid groeit.

De Partij voor de Dieren wil dat er structureel wordt geïnvesteerd in het onderwijs. Iedereen die dat wil of nodig heeft, moet zich een leven lang kunnen ontwikkelen. Daar hoort ook een sterke kunst- en cultuursector bij, die de ruimte krijgt om vernieuwend en kritisch te zijn en waarin makers eerlijk worden beloond.

9.2 Cultuur en erfgoed voor iedereen toegankelijk
Creativiteit en vrijheid zijn kernwaarden van een open samenleving. Kunst en cultuur vormen een onmisbare basis voor een leven in vrijheid, waarin nieuwe wegen kunnen worden verkend en mensen zich ten volle kunnen ontplooiën. Kunst en cultuur zetten aan tot reflectie, maken emoties los, ontroeren en ontregelen. Ze wijzen de weg naar transformatie, verandering en innovatie die de samenleving nodig heeft om te overleven en te bloeien. We willen nadrukkelijk de cultuursector betrekken bij maatschappelijke vraagstukken.

- Het budget voor kunst, cultuur en erfgoed wordt structureel verhoogd, niet alleen om meer te kunnen programmeren, maar ook om de Fair Practice Code voor eerlijke beloning in de culturele sector te kunnen realiseren.
- Cultuurbudgetten worden nu voor een te groot deel besteed aan grote en dure instellingen en panden, vaak in het centrum. Er is meer geld nodig voor de ondersteuning van laagdrempelige cultuur, juist ook in de wijken.
- Kleine culturele instellingen, organisaties voor amateurkunst, makers en artiesten komen in aanmerking voor cultuursubsidies en krijgen hulp

bij het aanvragen van subsidies.

- Instellingen die cultuursubsidies van de gemeente krijgen, zetten bij hun activiteiten geen dieren in.
- Theaters, bibliotheken en cultuurcentra worden toegankelijk voor mensen met een beperking.
- De gemeente faciliteert broedplaatsen en open(bare) werkplaatsen, zoals via het broedplaatsenbeleid, voor (amateur-)kunstenaars, creatieve starters en duurzaam ondernemerschap. We zetten in op behoud van de creatieve broedplaats de Biotoop in Haren.
- Bij nieuwe kunst in de openbare ruimte wordt de voorkeur gegeven aan kunstenaars uit de regio. Bestaande kunst in de openbare ruimte wordt op een creatieve wijze beter onder de aandacht gebracht van inwoners, bijvoorbeeld door podcastwandelingen of apps.
- Musea zijn minstens één dag in de week gratis toegankelijk voor inwoners van de gemeente.
- Bij nieuw te vormen beleid wordt er proactief gezocht naar samenwerkingen met diverse partners uit het culturele domein om op een creatieve wijze mee te denken over de uitdagingen in onze maatschappij.
- Adviescommissies voor bijvoorbeeld de selectie van kunstenaars voor gemeentelijke kunststopdrachten of de verdeling van cultuursubsidies hebben een diverse samenstelling met betrekking tot onder andere gender, etniciteit en leeftijd. Hierbij wordt de Code Diversiteit en Inclusie gehanteerd.
- De gemeente stimuleert deelname aan kunst en cultuur in het bijzonder onder doelgroepen die hiervan weinig gebruik (kunnen) maken, onder wie (kinderen van) mensen met een laag inkomen en mensen met een beperking of chronische ziekte.
- Groningen bevordert de herbestemming van monumenten. Sloop van (cultuur)historisch waardevolle of beeldbepalende panden dient voorkomen te worden.
- Betwiste kunstuitingen en monumenten, bijvoorbeeld uit het koloniale verleden, worden in kaart gebracht. De gemeente faciliteert het maatschappelijk debat over hoe om te gaan met betwiste uitingen in ons straatbeeld. Omstreden standbeelden en symbolen worden voorzien van voorlichting of verwijderd.
- De gemeente steunt initiatieven om het erfgoed van migranten in Groningen zichtbaar te maken.
- We beschermen ons natuurlijk erfgoed. De gemeente geeft prioriteit aan de inventarisatie van groen en blauw erfgoed en maakt budget vrij voor de instandhouding ervan.

PvdD

[6.1 Everyone is equal]

The municipality invests in preventing (institutional) discrimination in schools, sports clubs, in healthcare institutions, in art and culture, in the workplace, in religious circles and within its own organisation.

9. Lifelong development - Education and Culture
Good, inclusive and accessible education, arts and culture form the foundation of a free, democratic society. They encourage critical thinking and enable new ideas, which enrich our society. But this foundation is under pressure. Not every child currently has the same opportunity to receive a good education, and inequality of opportunity is growing.

The Party for the Animals wants to see structural investment in education. Everyone who wants or needs to should be able to develop throughout their lives. This includes a strong arts and culture sector, which is given the space to be innovative and critical and in which creators are fairly rewarded.

9.2 Culture and heritage accessible to all
Creativity and freedom are core values of an open society. Art and culture form an indispensable basis for a life of freedom, in which new paths can be explored and people can develop to their full potential. Art and culture encourage reflection, stir emotions, move and disrupt. They point the way to the transformation, change and innovation that society needs in order to survive and flourish. We want to explicitly involve the cultural sector in social issues.

- The budget for art, culture and heritage will be structurally increased, not only to enable more programming, but also to implement the Fair Practice Code for fair remuneration in the cultural sector.
- Cultural budgets are currently spent too heavily on large and expensive institutions and buildings, often in city centres. More money is needed to support accessible culture, especially in neighbourhoods.
- Small cultural institutions, amateur arts organisations, creators and artists are eligible for cultural subsidies and receive assistance in applying for subsidies.

- Institutions that receive cultural subsidies from the municipality do not use animals in their activities.
- Theatres, libraries and cultural centres will be made accessible to people with disabilities.
- The municipality facilitates broedplaatsen and open (public) workshops, such as through its broedplaats policy, for (amateur) artists, creative start-ups and sustainable entrepreneurship. We are committed to preserving the creative broedplaats De Biotoop in Haren.
- When it comes to new art in public spaces, preference will be given to artists from the region. Existing art in public spaces will be brought to the attention of residents in creative ways, for example through podcast walks or apps.
- Museums will be accessible free of charge to residents of the municipality at least one day a week.
- When formulating new policy, we will proactively seek collaborations with various partners from the cultural domain in order to think creatively about the challenges facing our society.
- Advisory committees for, for example, the selection of artists for municipal art commissions or the distribution of cultural subsidies will be diverse in terms of gender, ethnicity and age, among other things. The Diversity and Inclusion Code will be applied in this regard.
- The municipality encourages participation in art and culture, particularly among target groups that have little opportunity to do so, including (children of) people on low incomes and people with disabilities or chronic illnesses.
- Groningen promotes the repurposing of monuments. The demolition of buildings of cultural or historical value or iconic buildings should be prevented.
- Controversial artworks and monuments, for example from the colonial past, are being identified. The municipality facilitates public debate on how to deal with controversial artworks in our streetscape. Controversial statues and symbols are provided with information or removed.
- The municipality supports initiatives to make the heritage of migrants in Groningen visible.
- We protect our natural heritage. The municipality prioritises the inventory of green and blue heritage and allocates budget for its preservation.

GLPvdA

[1.5 Wijkvernieuwing]

1.5.4. ...meer kunst in de openbare ruimte. Dit voegen we niet alleen toe bij wijkvernieuwing, maar ook bij ontwerpen van nieuwe stadsdelen of in onze dorpen. Dit doen we in samenwerking met professionele kunstenaars en de inwoners van het gebied. Bijvoorbeeld muurschilderingen en kunst op transformatorhuisjes. Zo is kunst in de wijk ook voor en door de inwoner.

[1.6 Verduurzaming en energie]

1.6.2. ...stimuleren dat er zoveel mogelijk zonnepanelen op daken worden gelegd, zowel bij nieuwe gebouwen als bij gebouwen die er al staan. Naast het opwekken van zonne-energie op daken, moeten gevels, geluidsschermen, overdekte parkeerplekken etc. benut worden. Kunstenaars, bedrijven en anderen worden uitgedaagd met voorstellen te komen die gelijk een oppepper aan het uiterlijk en/of de functionaliteit van de omgeving geven. De beeldkwaliteit doet er toe.

[2.3 Onderwijs]

2.3.6. ...muziekonderwijs stimuleren om cognitieve vaardigheden te verbeteren, de sociaal-emotionele ontwikkeling te versterken en motorische vaardigheden te bevorderen, en daarmee ook bij te dragen aan stressreductie. Dit hebben we in het verleden al gedaan door middel van de verlengde schooldag. Daarnaast blijven wij de Stichting Kunst & Cultuur en andere cultuurorganisaties ondersteunen om muziekonderwijs te faciliteren.

[3.4 Studentenstad]

3.4.7. ...kunst en cultuur inzetten ter bevordering van mentaal welzijn. We versterken de mentale gezondheid van jongeren door meer ruimte te geven aan kunst en cultuur, binnen én buiten school. Ook tijdens vakanties en naschoolse uren bieden we extra cultuur aan.

3.2 Kunst en Cultuur

Kunst en cultuur zijn onmisbaar voor een levendig en verbonden Groningen. Het brengt onze inwoners creativiteit, ontspanning en vermaak,

draagt bij aan een goed vestigingsklimaat, aan onze vrijetijdseconomie en zorgt voor creatieve start-ups. Ook heeft het impact op ons welzijn, op kansrijk opgroeien van jongeren en sociale samenhang.

Meer dan genoeg redenen voor GroenLinks-PvdA om zich in te zetten voor een bruisende en inclusieve gemeente voor iedereen. Met een cultureel aanbod dat voor iedereen toegankelijk is, of je nu een grote of kleine portemonnee hebt, in de stad woont of in één van onze dorpen. Of je nu houdt van amateurkunst of van het aanbod door professionals. Al onze inwoners en in het bijzonder elk kind moet in aanraking komen met kunst en cultuur. We zorgen dat het diverse culturele aanbod behouden blijft en stimuleren nieuwe initiatieven, waarbij er in het bijzonder ondersteuning is voor jonge en nieuwe kunstenaars. Wij staan voor een eerlijke beloning voor makers, voldoende ruimte voor talentontwikkeling, het behoud van de Groningse taal, cultuur en geschiedenis en zetten de maatschappelijke impact van cultuur centraal.

Iedereen kan meedoen

3.2.1. ...de kartrekker zijn om verschillende instellingen en organisaties te stimuleren om samen te werken, want we geloven sterk in de sociaal-maatschappelijke rol van kunst en cultuur en haar impact.

3.2.2. ...de huidige Oosterpoort renoveren. We maken hier een toonaangevend duurzaam podium van met een breed aanbod in samenwerking met het onderwijs en de culturele sector. De stedenbouwkundige context van de Oosterpoort, met name de verkeerssituatie, moet in de toekomst sterk verbeteren en ten goede komen aan het gebouw en haar functies.

3.2.3. ...aan de zuidkant van het station een nieuwe grote popzaal voor grote acts bouwen. Dit gebouw wordt gebouwd met de hoogste normen op gebied van duurzaamheid.

3.2.4. ...inzetten op structureel aanbod van cultuur in de dorpen en wijken. We brengen cultuur in de nabijheid van onze inwoners met projecten zoals De Wijk de Wereld. Ook komen er meer cultuurcoaches in dorpen en wijken waar het aanbod achterblijft en voor doelgroepen die minder in aanraking komen met cultuur.

3.2.5. ...voorzieningen zoals de Stadspas, het Jeugdfonds Sport & Cultuur en de Cultuurhopper uitbreiden, omdat ze cruciaal zijn om iedere Groninger te laten deelnemen aan muziek- of dansles, schilderen, theater of

andere creatieve en culturele activiteiten.

3.2.6. ...dat cultuur laagdrempelig is en er genoeg ruimte is om amateurkunst aan te bieden. Iedereen moet makkelijk kennis kunnen maken met cultuur. We maken het gebruik van dorps- en buurthuizen zo makkelijk mogelijk en we zorgen voor voldoende goed toegankelijke en inclusieve repetitieruimtes en voorzieningen.

3.2.7. ...de toegankelijkheid van kunst en cultuur verbeteren voor mensen met een beperking en laaggeletterden. We moedigen instellingen aan om ook alternatieve manieren van kunstbeleving aan te bieden en ondersteunen kunstenaars met een beperking.

3.2.8. ...dat ook nieuwe Groningers een plekje vinden in onze stad en dorpen. Cultuur kan hierbij een belangrijke rol spelen. Wij willen dat de gemeente initiatieven die hieraan bijdragen ondersteunt en stimuleert.

3.2.9. ...meer flexibiliteit en financiële ruimte voor nieuwe initiatieven en talenten. Een groot deel van de subsidies wordt nu toegekend aan gevestigde instellingen. De Kunstraad krijgt het recht om over een relatief groter budget te adviseren zodat nieuwe initiatieven beter gesteund kunnen worden.

Jongeren in aanraking laten komen met cultuur, talentontwikkeling en een bruisend Groningen

3.2.10. ...kleine gratis toegankelijke festivals behouden, waarbij onze inwoners op laagdrempelige wijze kennis kunnen maken met het brede kunst- en cultuuraanbod.

3.2.11. ...zorgen dat kinderen in hun onderwijsomgeving zo snel mogelijk met kunst en cultuur in aanraking komen. We blijven investeren in binnenschools aanbod, zoals het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK), en willen leerkrachten stimuleren deel te nemen aan het programma. We gaan inzetten op kunstvakleerkrachten op elke basisschool en middelbare school.

3.2.12. ...de verbinding tussen binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie verbeteren. Zo kunnen kinderen en jongeren in alle wijken meedoen aan cultuur. Dat betekent dat ook het aanbod van kunst- en cultuureducatie tijdens schoolvakanties wordt uitgebreid, gericht op jongeren die thuisblijven. Meer aandacht voor kunst en cultuur wordt gevestigd in de verlengde schooldag en naschoolse programma's.

3.2.13. ...cultuureducatie in het mbo uitbreiden, door een mbo-cultuurcoach aan te stellen die het gebruik van de Cultuurkaart en meer samenwerking met kunstenaars en culturele instellingen kan bevorderen.

3.2.14. ...dat het Bevrijdingsfestival gratis blijft.

Voldoende plekken voor kunstenaars en eigentijdse voorzieningen

3.2.15. ...investeren in talentontwikkeling zodat nieuwe makers de kans krijgen om zich verder te ontwikkelen. Dit doen we (o.a.) door het verlagen van de subsidiedrempels voor nieuw talent en het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de culturele en creatieve sector.

3.2.16. ...werken aan een combinatie van permanente en tijdelijke broedplaatsen, waarmee we leegstand tegengaan, een betaalbare start mogelijk maken en zekerheid aan makers geven. Onderdeel van deze broedplaatsen zijn ook kleine podia voor 50 à 100 bezoekers. Ook zorgen we dat na 2030 de culturele functie van het Suikerterrein behouden blijft.

3.2.17. ...de Drafbaan in het Stadspark gebruiken voor muziek evenementen, aanvullend op de culturele programmering in binnenlocaties zoals de Oosterpoort, Martiniplaza, Vera, Simplon en de Stadsschouwburg. We zijn trots op het bruisende Groningen vanaf de Drafbaan met optredens van grote artiesten in Groningen zoals Zara Larsson en Neil Young, het festival Hullabaloo met een divers aanbod van nationale en internationale topartiesten, en diverse andere evenementen waar een breed publiek van kan genieten.

3.2.18. ...de functie van Martiniplaza behouden in Groningen. Daarom zetten we ons in voor de blijvende beschikbaarheid van evenementenhallen, het congrescentrum en de grote theaterzaal en het behouden van topsportvoorzieningen in de gemeente.

3.2.19. ...daarnaast de mogelijkheid van een amfitheater in de openlucht verkennen, zodat we een divers aanbod aan voorzieningen creëren waarmee we een bijdrage leveren aan een cultureel bruisend Groningen.

3.2.20. ...meer aandacht voor de dancecultuur. Ondanks dat er onlangs een danceclub is geopend in de Oosterstraat is er behoefte aan meer locaties. We verkennen de mogelijkheden voor nieuwe locaties samen met de dancesector in Groningen.

3.2.21. ...het belang van de bibliotheek onderstrepen. Het Forum is niet meer weg te denken uit onze culturele infrastructuur. Het is inmiddels de huiskamer van onze stad geworden. Medio 2026 zal er een nieuwe Groningse bibliotheekvisie worden opgesteld waarin we ook het belang van de bibliotheek in de buurt niet vergeten. Daarnaast pleiten we voor samenwerking met het onderwijs en de cultuursector en om oog te hebben voor

maatschappelijke vraagstukken zoals laaggeletterdheid.

Bescherming van ons (cultureel) erfgoed

3.2.22. ...dat het Museum aan de A verbouwd wordt tot een beeldbepalend museum voor de regio en met een bovenregionale, landelijke en internationale aantrekkingskracht. Wij willen alle Groningers met het nieuwe Museum aan de A nog meer verbinden met hun geschiedenis. We willen meer samenwerking tussen de Groningse museumsector en andere sectoren.

3.2.23. ...zuinig zijn op onze monumenten en ons (materieel en natuurlijk) erfgoed beschermen. De monumenten en parken in onze stad en dorpen laten onze geschiedenis zien en zorgen voor het behoud van de verhalen van ons verleden.

3.2.24. ...een duurzame transitie voor beschermde stadsgezichten. Duurzaamheid en het behoud van onroerend erfgoed is een belangrijke uitdaging. Aan de ene kant hebben we te maken met het verminderen van

een ecologische voetafdruk en leefbaarheid, maar aan de andere kant moeten we oog hebben voor het behoud van de waarde van gebouwen.

In de binnenstad is dit vooral een vraagstuk, waar hitte en beschermde

stadsgezichten elkaar vinden. We stellen het Erfgoedloket Groningen in staat om pandeigenaren aan te moedigen een eenvoudige, duurzame transitie te laten maken waar beide belangen een balans weten te vinden.

3.2.25. ...met kunst in de openbare ruimte verwijzen naar ons historische verleden, naar het heden en de toekomst. Ook zo ontstaat er meer verbinding met onze wijken en dorpen. Dat doen we door een combinatie van traditionele kunstvormen en moderne community art en graffiti. Zo ontstaat er kunst door en voor Groningers.

3.2.26. ...investeren in culturele projecten die het Gronings een plek geven; van theater en muziek tot lesmateriaal voor kinderen in onze streektaal, omdat cultuur in de taal van de mensen raakt en verbindt.

Een duurzame culturele sector

3.2.27. ...het budget dat momenteel beschikbaar is voor kunst- en cultuurbeleid minimaal behouden. Hierbij wordt rekening gehouden met nieuwe instellingen die zich willen vestigen. Zo ontstaat er een balans tussen gevestigde en opkomende instellingen. Als gemeente ondersteunen we hierin een gezonde bedrijfsvoering.

3.2.28. ...een betere verbinding tussen kunst en cultuur en andere domeinen om bijvoorbeeld maatschappelijke vraagstukken op te lossen.

Denk bijvoorbeeld aan de samenwerking tussen het sociaal domein en de zorg. Een mooi voorbeeld zijn de Open Studio's die wij structureel willen financieren.

3.2.29. ...onze rijksgesubsidieerde instellingen zoals het NNO, NITE en Club Guy & Roni koesteren, maar ook de andere kleinere professionele culturele instellingen.

3.2.30. ...de verantwoordingsdruk bij subsidieverlening verminderen, door minder verantwoording en meerjarige subsidies.

3.2.31. ...inzetten op Fair Pay, en diversiteit en inclusie. Achter de rijkdom van onze kunst en cultuur schuilt helaas te vaak de armoede van de makers. Gelukkig is de Fair Practice Code inmiddels een verplichting bij het toekennen van meerjarige subsidies. Daarnaast zetten we ons in voor de standaard van de Code Diversiteit & Inclusie en de Governance Code Cultuur. Ook ondersteunen en stimuleren we creatieve zelfstandige professionals.

GLPvdA

[1.5 Neighbourhood renewal]

1.5.4. ...more art in public spaces. We will not only add this to neighbourhood renewal, but also to the design of new urban districts or in our villages. We will do this in collaboration with professional artists and the residents of the area. For example, murals and art on transformer stations. In this way, art in the neighbourhood is also for and by the residents.

[1.6 Sustainability and energy]

1.6.2. ...encourage the installation of as many solar panels on roofs as possible, both on new buildings and on existing buildings. In addition to generating solar energy on roofs, facades, noise barriers, covered parking spaces, etc. should also be utilised. Artists, companies and others are challenged to come up with proposals that immediately a boost to the appearance and/or functionality of the environment
. Visual quality matters.

[2.3 Education]

2.3.6. ...encourage music education to improve cognitive skills, strengthen social-emotional development and promote motor skills, thereby also contributing to stress reduction. We have already done this in the past through the extended school day. In addition, we continue to support the Art & Culture Foundation and other cultural organisations to facilitate music education.

[3.4 Student city]

3.4.7. ...use art and culture to promote mental well-being. We strengthen the mental health of young people by giving more space for art and culture, both inside and outside school. We also offer extra cultural activities during holidays and after school hours.

3.2 Art and Culture

Art and culture are indispensable for a vibrant and connected Groningen. They bring creativity, relaxation and entertainment to our residents, contribute to a favourable business climate and

our leisure economy, and foster creative start-ups. They also have an impact on our well-being, on the opportunities available to young people growing up, and on social cohesion.

More than enough reasons for GroenLinks-PvdA to commit to a vibrant and inclusive municipality for everyone. With cultural offerings that are accessible to everyone, whether you have a large or small budget, live in the city or in one of our villages. Whether you enjoy amateur art or professional performances. All our residents, and especially every child, should be exposed to art and culture. We will ensure that the diverse cultural offering is preserved and encourage new initiatives, with particular support for young and new artists. We stand for fair remuneration for creators, sufficient space for talent development, the preservation of the Groningen language, culture and history, and we focus on the social impact of culture.

Everyone can participate

3.2.1. ...take the lead in encouraging various institutions and organisations to work together, because we strongly believe in the social role of art and culture and its impact.

3.2.2. ...renovate the current Oosterpoort. We will turn it into a leading sustainable venue with a wide range of offerings in collaboration with the education and cultural sectors. The urban context of the Oosterpoort, particularly the traffic situation, must be greatly improved in the future to benefit the building and its functions.

3.2.3. ...build a new large pop music venue for major acts on the south side of the station. This building will be constructed to the highest standards of sustainability.

3.2.4. ...focus on providing a structural range of cultural activities in villages and neighbourhoods. We are bringing culture closer to our residents with projects such as De Wijk de Wereld (The Neighbourhood is the World). There will also be more cultural coaches in villages and neighbourhoods where the range of activities is lacking and for target groups that have less contact with culture.

3.2.5. ...expand facilities such as the Stadspas, the Jeugdfonds Sport & Cultuur and the Cultuurhopper, because they are crucial in enabling every Groningen resident to participate in music or dance lessons, painting, theatre or other creative and cultural activities.

3.2.6. ...culture is accessible and there is sufficient space to offer amateur art. Everyone should be able to easily become acquainted with cul-

ture. We make the use of village and community centres as easy as possible and we ensure sufficient accessible and inclusive rehearsal spaces and facilities.

3.2.7. ...improve the accessibility of art and culture for people with disabilities and low literacy skills. We encourage institutions to also offer alternative ways of experiencing art and support artists with disabilities.

3.2.8. ...new residents of Groningen also find a place in our city and villages. Culture can play an important role in this. We want the municipality to support and encourage initiatives that contribute to this.

3.2.9. ...more flexibility and financial scope for new initiatives and talents. A large proportion of subsidies are currently allocated to established institutions. The Arts Council will be given the right to advise on a relatively larger budget so that new initiatives can be better supported.

Exposing young people to culture, talent development and a vibrant Groningen

3.2.10. ...preserving small, free-to-attend festivals, where our residents can become acquainted with the wide range of art and culture on offer in an accessible way.

3.2.11. ...ensure that children are exposed to art and culture in their educational environment as early as possible. We will continue to invest in in-school programmes, such as the Quality Cultural Education programme

(CMK), and want to encourage teachers to participate in the programme. We will focus on having art teachers in every primary and secondary school.

3.2.12. ...improve the connection between in-school and out-of-school cultural education. This will enable children and young people in all neighbourhoods to participate in culture. This means that the range of arts and cultural education on offer during school holidays will also be expanded, targeting young people who stay at home. More attention will be paid to arts and culture in extended school days and after-school programmes.

3.2.13. ...expand cultural education in vocational education by appointing a vocational education cultural coach who can promote the use of the Culture Card and greater collaboration with artists and cultural institutions.

3.2.14. ...that the Liberation Festival remains free of charge.

Sufficient space for artists and contemporary facilities

3.2.15. ...invest in talent development so that new creators have the opportunity to develop further. We do this (among other things) by lowering the subsidy thresholds for new talent and improving the connection between education and the labour market in the cultural and creative sector.

3.2.16. ...working on a combination of permanent and temporary broedplaatsen, thereby combating vacancy, enabling an affordable start and providing certainty to creators. Part of these incubators are small venues for 50 to 100 visitors. We will also ensure that the cultural function of the Suikerterrein is preserved after 2030.

3.2.17. ...use the Drafbaan in the Stadspark for music events, in addition to the cultural programming in indoor venues such as the Oosterpoort, Martiniplaza, Vera, Simplon and the Stadschouwburg. We are proud of the vibrant Groningen seen from the Drafbaan, with performances by major artists in Groningen such as Zara Larsson and Neil Young, the Hullabaloo festival with a diverse range of top national and international artists, and various other events that can be enjoyed by a wide audience.

3.2.18. ...maintain the function of Martiniplaza in Groningen. That is why we are committed to ensuring the continued availability of event halls, the conference centre and the large theatre, and to maintaining top-class sports facilities in the municipality.

3.2.19. ...explore the possibility of an open-air amphitheatre, so that we can create a diverse range of facilities that contribute to a culturally vibrant Groningen.

3.2.20. ...pay more attention to dance culture. Although a dance club has recently opened in Oosterstraat, there is a need for more venues. We are exploring the possibilities for new venues together with the dance sector in Groningen.

3.2.21. ...emphasising the importance of the library. The Forum has become an integral part of our cultural infrastructure. It has become the living room of our city. In mid-2026, a new Groningen library vision will be drawn up, in which we will not forget the importance of the library in the neighbourhood. In addition, we advocate cooperation with the education and cultural sectors and attention to social issues such as low literacy.

Protection of our (cultural) heritage

3.2.22. ...that the Museum aan de A be renovated into an iconic museum for the region with supra-regional, national and international appeal. We want the new Museum aan de A to connect all Groningen residents even more closely with their

history. We want more cooperation between the Groningen museum sector and other sectors.

3.2.23. ...take good care of our monuments and protect our (material and natural) heritage. The monuments and parks in our city and villages showcase our history and preserve the stories of our past.

3.2.24. ...a sustainable transition for protected cityscapes. Sustainability and the preservation of immovable heritage is an important challenge. On the one hand, we are faced with reducing our ecological footprint and liveability, but on the other hand, we must also consider preserving the value of buildings. This is particularly an issue in the city centre, where heat and protected cityscapes converge. We enable the Groningen Heritage Desk to encourage property owners to make a simple, sustainable transition that strikes a balance between both interests.

3.2.25. ...use art in public spaces to refer to our historical past, the present and the future. This also creates a greater connection with our neighbourhoods and villages. We do this through a combination of traditional art forms and modern community art and graffiti. This creates art by and for the people of Groningen.

3.2.26. ...invest in cultural projects that give the Groningen dialect a place, from theatre and music to teaching materials for children in our regional language, because culture touches and connects people through language.

A sustainable cultural sector

3.2.27. ...maintain at least the current budget available for arts and culture policy. This takes into account new institutions that want to establish themselves. This creates a balance between established and emerging institutions. As a municipality, we support healthy business practices in this regard.

3.2.28. ...improve the connection between art and culture and other domains in order to solve social issues, for example. Think, for example, of the collaboration between the social domain and healthcare. A good example is the Open Studios, which we want to finance on a structural basis.

3.2.29. ...cherish our government-subsidised institutions such as the NNO, NITE and Club Guy & Roni, but also other smaller professional cultural institutions.

3.2.30. ...reduce the accountability pressure when granting subsidies, through less accountability and multi-year subsidies.

3.2.31. ...focus on Fair Pay, diversity and inclusion. Unfortunately, the wealth of our art and culture is too often overshadowed by the poverty

of its creators. Fortunately, the Fair Practice Code is now mandatory for the awarding multi-year subsidies. In addition, we are committed to the standards of the Diversity & Inclusion Code and the Culture Governance Code. We also support and encourage creative self-employed professionals.

Hoofdstuk 9 – Cultuur, onderwijs en sport

Sport, cultuur en onderwijs dragen bij aan een samenleving waarin mensen elkaar ontmoeten, zich kunnen ontwikkelen en samen sterker worden. Daarom investeren wij niet in prestige maar in de mensen die Groningen maken tot wat het is. Cultuur, sport en onderwijs zijn publieke voorzieningen, geen luxe.

Onze voorstellen:

1. Cultuur moet toegankelijk zijn voor iedereen. Daarom steunen we actief amateurkunst, wijktheaters en andere plekken waar Groningers zelf cultuur maken. Gesubsidieerde instellingen bieden jaarlijks minstens één gratis voorstelling aan voor de hele stad en betrekken inwoners daar actief bij. Structureel gesubsidieerde kunstinstellingen moeten een duidelijker binding met de Groninger samenleving hebben. Dit wordt een criterium bij subsidieaanvragen.

2. Het is goed dat er is gekozen voor een realistisch alternatief voor het muziekcentrum. Geen prestigeproject, maar een renovatie van de huidige Oosterpoort en een nieuwe zaal voor popconcerten bij het station. Een verstandige keuze. Wij waken ervoor dat de kosten binnen het afgesproken budget blijven. Zo krijgt Groningen wél een goed muziekcentrum, zonder dat het onnodig duur wordt.

3. Festivals horen bij de stad en moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Ze vinden plaats in de openbare ruimte, dus niet alleen voor wie het kan betalen. We zorgen dat toegangsprijzen betaalbaar blijven, zodat iedereen kan meegenieten.

7. Taal is essentieel voor een gedeelde samenleving. Daarom bieden we gratis taallessen aan voor wie de Nederlandse taal niet spreekt. Deze lessen worden verplicht voor alle inwoners die de taal nog niet beheersen.

SP

Chapter 9 – Culture, education and sport

Sport, culture and education contribute to a society in which people meet, can develop and become stronger together. That is why we invest not in prestige but in the people who make Groningen what it is. Culture, sport and education are public services, not luxuries.

Our proposals:

1. Culture must be accessible to everyone. That is why we actively support amateur art, neighbourhood theatres and other places where the people of Groningen create their own culture. Subsidised institutions offer at least one free performance per year for the entire city and actively involve residents in this. Structurally subsidised art institutions must have a clearer connection with Groningen society. This will be a criterion for subsidy applications.

2. It is good that a realistic alternative to the music centre has been chosen. Not a prestige project, but a renovation of the current Oosterpoort and a new venue for pop concerts near the station. A sensible choice. We will ensure that the costs remain within the agreed budget. This way, Groningen will get a good music centre without it becoming unnecessarily expensive.

3. Festivals are part of the city and should be accessible to everyone. They take place in public spaces, so they are not just for those who can afford them. We will ensure that admission prices remain affordable so that everyone can enjoy them.

7. Language is essential for a shared society. That is why we offer free language lessons for those who do not speak Dutch. These lessons will be compulsory for all residents who do not yet speak the language.

8. Cultuur

Groningen is meer dan gebouwen en wegen. Het is de stad én de dorpen, met mensen die elkaar ontmoeten in een café, een buurtcentrum, een atelier of op een plein. Cultuur geeft betekenis aan die plekken. Het helpt mensen zich thuis te voelen, zich te uiten en elkaar te begrijpen. Dat geldt voor grote instellingen, maar net zo goed voor kleine initiatieven dicht bij huis. Tegelijk staat cultuur onder druk. Kosten stijgen, ruimte is schaars en subsidies zijn vaak onzeker. Waardevolle plekken verdwijnen soms voordat duidelijk is wat ze betekenen voor de buurt of het dorp. Dat raakt makers, vrijwilligers en bezoekers. Het vraagt om keuzes die recht doen aan lokale identiteit, zonder alles dicht te regelen of te beloven wat niet kan. De Partij vóór het Noorden kiest daarom voor cultuur als basisvoorziening. Niet alles kan overal, maar wat werkt en betekenis heeft, verdient bescherming en duidelijkheid. Dat doen we met een nuchtere blik op geld, mensen en regels, en met vertrouwen dat verbetering mogelijk is als we stap voor stap werken. Zo houden we belangrijke plekken behouden, activiteiten betaalbaar en cultuur toegankelijk voor iedereen.

Wat wil de Partij vóór het Noorden?

1. Zekerheid voor culturele plekken

We willen meerjarige duidelijkheid bieden aan culturele en creatieve broedplaatsen en buurtgerichte locaties die aantoonbaar bijdragen aan de gemeenschap. Dat voorkomt het jaarlijks vechten om voortbestaan, waardoor het lastig is om te plannen voor de toekomst. Inwoners merken dit doordat vertrouwde plekken open blijven en programma's doorlopen.

2. Actief atelierbeleid

We zorgen voor voldoende en betaalbare werkruimte voor kunstenaars en makers. Groningen kampt nu met een groot tekort aan creatieve broedplaatsen en ateliers, terwijl bestaande plekken zoals de Biotoop en de Traverstijnstraat onzeker zijn of onderhoud en verduurzaming nodig hebben. De gemeente be-

nut leegstaand vastgoed waar dat juridisch en financieel kan. Daarbij houden we rekening met het behoud van talent: afgestudeerde makers van lokale kunst-, design- en muziekopleidingen moeten zich in Groningen kunnen blijven ontwikkelen. Plekken blijven betaalbaar voor starters en waar mogelijk stimuleren we systemen waarin makers zelf bijdragen aan het beheer van hun werkruimte.

3. Bescherming en transparantie van publieke voorzieningen, zoals de DOT

Het DOT-gebouw blijft behouden op de huidige locatie en krijgt de status van gemeentelijk monument, als voorbeeld van een duidelijke keuze voor cultuur en erfgoed. Tegelijk willen we dat de gemeente inwoners serieus betreft bij besluiten over cultuur- en welzijnsvoorzieningen. We onderzoeken de uitbreiding van de bevoegdheid van de Gemeentelijke Ombudsman over organisaties die volledig door de gemeente worden gefinancierd, zoals WerkPro. Dit zorgt ervoor dat klachten onafhankelijk worden behandeld, subsidies transparant zijn en inwoners vertrouwen hebben in publieke voorzieningen.

4. Eenvoudige en stabiele subsidies

Subsidieprocessen worden overzichtelijker en voorspelbaar. Kleine initiatieven krijgen minder papierwerk en duidelijke termijnen. Dat maakt cultuur toegankelijker voor vrijwilligers en bewonersgroepen.

5. Bescherming van erfgoed en gebouwen

We beschermen monumenten en beeldbepalende gebouwen die de geschiedenis en identiteit van stad en dorpen dragen. Bij herontwikkeling wegen we de historische, sociale en culturele waarde expliciet mee, naast wonen en economie.

6. Versterken van Groningse identiteit

We geven actief ruimte aan Groningse geschiedenis, taal en tradities in de openbare ruimte en bij evenementen. Het Groningens Ontzet krijgt blijvende ondersteuning om zichtbaar, toegankelijk en toekomstbestendig te blijven. We stimuleren het gebruik en de zichtbaarheid van de Groningse taal in cultuur, educatie en communicatie. Op lange termijn verkennen we wat er op lange termijn mogelijk en haalbaar is richting erkenning van de Groningse taal.

7. Ruimte voor ontmoeting en herdenking

De gemeente blijft ruimte bieden aan herden-

kingsmonumenten en zichtbare uitingen van gelijkwaardigheid, zoals publieke vieringen, herdenkingen en andere evenementen, waaronder Ketí Kotí, Indië-herdenking, Kristalnacht, 5 mei en Pride Groningen. Dit gebeurt in overleg met betrokkenen en met respect voor de openbare ruimte.

8. Cultuur dichtbij huis

We ondersteunen kleinschalige festivals, buurtactiviteiten en dorpsinitiatieven die mensen samenbrengen. Dat kan niet overal groots, maar wel passend bij de plek. Inwoners ervaren zo meer leven in hun wijk of dorp.

9. Bescherming van landschap en natuur

We bewaken het Groningse landschap en de karakteristieke dorps- en stadsgezichten. Bij plannen voor herontwikkeling of nieuwe bouwprojecten wegen we de natuurlijke, historische en sociale waarde expliciet mee, zodat het unieke karakter van stad, dorpen en omliggende natuur behouden blijft.

10. Behoud van kleinere traditionele vieringen

We ondersteunen tradities die mensen samenbrengen en bijdragen aan lokale identiteit. Het Paasvuur krijgt blijvende ruimte en begeleiding, met aandacht voor veiligheid en omgeving. Ook kijken we naar mogelijkheden om andere regionale tradities veilig en verantwoord te behouden.

11. Behoud van bestaande culturele voorzieningen

De gemeente kiest primair voor behoud en versterking van bestaande culturele voorzieningen, zoals de Oosterpoort. Investeren in wat er al is, voorkomt kapitaalvernietiging en behoudt culturele continuïteit.

12. Street art en muurschilderingen

Street art draagt bij aan uitstraling, identiteit en verbinding in wijken. De gemeente moet beleid ontwikkelen om muurschilderingen en street art te stimuleren en beschermen, in samenwerking met makers en buurtbewoners.

13. Europese Culturele Hoofdstad 2033

De gemeente onderzoekt de kansen en risico's van een kandidatuur voor Europese Culturele Hoofdstad 2033. Dit gebeurt samen met het culturele veld, met realistische ambities en zonder dat dit ten koste gaat van bestaande initiatieven.

14. Behoud en versterking van musea

De gemeente zet in op behoud en versterking van bestaande musea in Groningen. Samen met culturele organisaties kijken we waar ruimte is voor nieuwe museale initiatieven die inhoudelijk en maatschappelijk waarde toevoegen, zoals het GRID en een Natuurmuseum. We leggen daarbij graag de nadruk op Groningse artiesten en kunstenaars. Musea dragen bij aan educatie, identiteit en aantrekkingskracht en verdienen een stabiele plek binnen het cultuurbeleid.

8. Culture

Groningen is more than just buildings and roads. It is the city and the villages, with people who meet each other

meet in a café, a community centre, a studio or a square. Culture gives meaning to these places. It helps people feel at home, express themselves and understand each other. This applies to

large institutions, but just as much for small initiatives close to home.

At the same time, culture is under pressure.

Costs are rising, space is scarce and subsidies are often uncertain.

Valuable places sometimes disappear before it is clear what they mean to the neighbourhood or the

village. This affects creators, volunteers and visitors. It calls for choices that do justice to local identity, without over-regulating or making promises that cannot be kept.

The Party for the North therefore chooses culture as a basic provision. Not everything is possible everywhere, but

what works and has meaning deserves protection and clarity. We do this with a down-to-earth view of money, people and rules, and with confidence that improvement is possible if we work step by step

. In this way, we preserve important places, keep activities affordable and make culture accessible to everyone.

What does the Party for the North want?

1. Security for cultural venues

We want to offer long-term clarity to cultural and creative broedplaatsen and neighbourhood-oriented locations that demonstrably contribute to the community. This prevents the annual struggle for survival, which makes it difficult to plan for the future.

Residents will notice this because familiar places will remain open and programmes will continue.

2. Active studio policy

We provide sufficient and affordable workspace for artists and creators.

Groningen is currently facing a severe shortage of creative broedplaatsen and studios, while existing places such as the Biotoop and Traverstijnstraat are uncertain or need maintenance and

need to be made more sustainable. The municipality utilises vacant real estate where legally and financially possible. In doing so, we take into account the retention of talent: graduates creators from local art, design and music programmes must be able to continue to develop in Groningen

continue to develop in Groningen. Spaces remain affordable for start-ups and, where possible, we encourage

systems in which creators themselves contribute to the management of their workspace.

3. Protection and transparency of public facilities, such as the DOT

The DOT building will be retained at its current location and given the status of a municipal monument, as an example of a clear choice for culture and heritage. At the same time, we want the municipality to seriously involve residents in decisions about cultural and welfare facilities. We are investigating the expansion of the powers of the Municipal Ombudsman over organisations that are fully funded by the municipality , such as WerkPro. This will ensure that complaints are handled independently, subsidies are transparent and residents have confidence in public facilities.

4. Simple and stable subsidies

Subsidy processes will become clearer and more predictable. Small initiatives will have less paperwork and clear deadlines. This makes culture more accessible to volunteers and resident groups.

5. Protection of heritage and buildings

We protect monuments and iconic buildings that represent the history and identity of cities and villages. In redevelopment projects, we explicitly consider the historical, social and cultural value explicitly, in addition to housing and the economy.

6. Strengthening Groningen's identity

We actively promote Groningen's history, language and traditions in public spaces and at events. The Groningens Ontzet festival will receive ongoing support to remain visible, accessible and future-proof. We encourage the use and visibility of the Groningen language in culture, education and communication. In the long term, we explore what is possible and feasible in the long term in

terms of recognition of the Groningen language.

7. Space for meeting and commemoration

The municipality continues to provide space for memorials and visible expressions of equality, such as public celebrations, commemorations and other events, including Ketikoti, Indies Remembrance Day, Kristallnacht, 5 May and Pride Groningen. This is done in consultation with those involved and with respect for public space.

8. Culture close to home

We support small-scale festivals, neighbourhood activities and village initiatives that bring people together. This may not be possible on a large scale everywhere, but it can be done in a way that is appropriate to the location. This allows residents to have more life in their neighbourhood or village.

9. Protection of landscape and nature

We protect the Groningen landscape and the characteristic village and townscapes. When plans for redevelopment or new construction projects, we explicitly consider the natural, historical and social value explicitly, so that the unique character of the city, villages and surrounding nature is preserved.

10. Preservation of smaller traditional celebrations

We support traditions that bring people together and contribute to local identity. The Easter bonfire will continue to be allowed, with attention to safety and the environment. We are also looking at ways to preserve other regional traditions safely and responsibly.

11. Preservation of existing cultural facilities

The municipality's primary choice is to preserve and strengthen existing cultural facilities, such as the Oosterpoort. Investing in what already exists prevents capital destruction and preserves cultural continuity.

12. Street art and murals

Street art contributes to the image, identity and cohesion of neighbourhoods. The municipality must develop policies to encourage and protect murals and street art, in collaboration with creators and local residents.

13. European Capital of Culture 2033

The municipality is investigating the opportunities and risks of a candidacy for European Capital of Culture 2033. This is being done in collaboration with the cultural sector, with realistic ambitions and without compromising existing initiatives.

14. Preservation and strengthening of museums

The municipality is committed to preserving and strengthening existing museums in Groningen. Together with cultural organisations, we are looking at where there is room for new museum initiatives that add value in terms of content and society, such as the GRID and a Nature Museum. We are keen to emphasise Groningen artists and performers in this regard. Museums contribute to education, identity and appeal and deserve a stable place within cultural policy.

Volt

Hoofdstuk 5: Bruisend Groningen

Zo kan een avond eruitzien. Gewoon, zoals jij het meemaakt met vrienden. Groningen bruist – van kunst en cultuur tot sport en nachtleven. Van festivals tot film, van koren tot clubs, van streetfood tot streetart. Als cultuurstad, studentenstad en sportstad leeft Groningen volop.

En Volt houdt van dat leven. We willen dat iedereen hier kan blijven genieten. Dat je nieuwe dingen ontdekt, verrast wordt, mensen tegenkomt en herinneringen maakt. Of je nou staat te dansen op een technofeest, een lezing bezoekt na college, met je familie naar een openluchtconcert gaat of in een dorps huis een toneelstuk speelt: cultuur verbindt.

Volt kiest voor een bruisend Groningen waar ruimte is voor creativiteit, expressie en ontmoeting. Waar kunstenaars kunnen creëren, organisatoren kunnen bouwen en jij jezelf kunt zijn. Waar studenten het nachtleven aanwakkeren, sporters het veld opgaan en koren de stad laten zingen. Een stad die kansen biedt voor makers en hun publiek. Zodat Groningen de plek blijft waar je niet alleen woont, maar leeft.

5.2 Cultuur in Groningen

Groningen leeft, en dat voel je overal: op straat, in cafés, op festivals en in theaters. Cultuur maakt de stad herkenbaar, levendig en verbonden. Het is niet alleen entertainment, maar de plek waar talent groeit, creativiteit bloeit en herinneringen worden gemaakt. Volt wil dat Groningen een stad blijft waar jij kunt ontdekken, beleven en meedoen. Van grote evenementen zoals Eurosonic en Noorderzon tot kleine, verrassende initiatieven in je eigen wijk: de gemeente moet deze ruimte bieden en beschermen. Zo blijft Groningen een plek die bruist, waar cultuur voor iedereen bereikbaar is.

5.2.1 Culturele iconen en nieuwe energie

Noorderzon, Eurosonic, pop-upfestivals: dit is wat Groningen doet bruisen. Volt wil dat culturele organisaties blijven groeien. Daarvoor zijn subsidies en goede faciliteiten nodig, zodat iconen behouden blijven. Tegelijkertijd willen we cultuurmakers en kunstenaars actief betrekken bij beleid en hen meer inspraak geven in de keuzes die hun werk en de stad beïnvloeden. We creëren ruimte voor creativiteit en het onverwachte, zodat jij steeds weer unieke ervaringen kunt beleven en

Groningen een stad blijft waar talent groeit.

5.2.2 Popcultuur en Oosterpoort

De Oosterpoort is een iconische plek voor popcultuur in Groningen. Wereldberoemde artiesten en lokale talenten vermaken hier mensen uit alle windstreken. Volt wil dat behouden en versterken. Daarom kiest Volt voor de renovatie van de Oosterpoort en realiseren we een nieuwe Popzaal, ergens in Groningen. Tijdens dit proces bieden we duidelijkheid aan de organisaties en artiesten die het culturele hart van onze stad vormen. Organisaties die mogelijk tijdelijk hun locatie verliezen tijdens het toekomstbestendig maken van de Oosterpoort, moeten actief ondersteund worden bij het vinden van alternatieve ruimtes. Volt behoudt het karakter van Groningen, zodat evenementen zoals Eurosonic Noorderslag kunnen doorgroeien en meegaan met de tijd.

5.2.3 Ondersteuning voor beginnende kunstenaars

Groningen moet een centrum zijn voor ontwikkeling en talent. Volt wil aanmoedigingsbeurzen zoals het Groninger Beeldende Kunststipendium en het Letteren Stipendium behouden en uitbreiden, zodat meer beginnende kunstenaars hun droom kunnen volgen. Of jij nu schrijver, beeldend kunstenaar, filmmaker, fotograaf of schilder bent: Volt maakt van Groningen het epicentrum van talent in Nederland.

5.2.4 Suikerterrein: Cultuur behouden, toekomst garanderen

Het Suikerterrein bruist en inspireert. Al sinds 2008 is het een cultureel baken in Groningen, met jaarlijks zo'n 450.000 bezoekers. Paradigm, feesten, ontmoetingen en creatieve ideeën: dit is Groningen zoals we het willen. Volt kiest duidelijk: de cultuurfunctie van dit historische terrein blijft behouden, ongeacht de stedelijke ontwikkelingen van de Suikerzijde. Zo groeit talent, bloeit muziek en theater, en houd jij toegang tot dit levendige, inspirerende deel van de stad.

5.2.5 Lokale feestdagen en gemeenschappelijke vieringen

Groningen moet een stad zijn waar we samen kunnen vieren. Of het nu gaat om het kijken van wedstrijden tijdens een EK op de Grote Markt, het vieren van Koningsdag op het Poeleplein of evenementen in het centrum van Haren: de gemeente ondersteunt ondernemers en draagt bij aan veiligheid en sfeer. Samen vieren vergroot saamhorigheid, verbindt inwoners en geeft Groningen dat sprankeltje extra dat de stad uniek maakt.

5.2.7 Investeren in cultuur voor iedereen

Met de extra inkomsten uit de toeristenbelasting wil Volt investeren in de hele gemeente. We investeren in een stad waar iedereen – geboren Groninger, student of toerist – zich welkom voelt en kan meedoen. Waar mogelijk maken we bepaalde dagen in musea, films en andere ervaringen gratis toegankelijk. Volt ziet cultuur als een investering die loont voor iedereen.

p54:

We verdelen de lasten en opbrengsten eerlijk en progressief. Toeristenbelasting stellen we op 8% en wordt daarmee relatief gemaakt, waarbij de toerist die meer kan bijdragen, iets meer betaalt. De opbrengsten worden ingezet voor inwoners die anders niet mee zouden kunnen doen aan cultuur, kunst of sport, zodat onze stad inclusiever en toegankelijker wordt. Sportinvesteringen landen in de wijken, zodat ze dicht bij jou terechtkomen, en niet alleen in een groot, centraal complex. Tegelijkertijd geven we snel duidelijkheid over de nieuwe popzaal: Groningen mag investeren in haar culturele status als parel van het noorden.

Volt

Chapter 5: Vibrant Groningen

This is what an evening could look like. Just like you experience it with friends. Groningen is vibrant – from art and culture to sports and night-life. From festivals to films, from choirs to clubs, from street food to street art. As a city of culture, a student city and a sports city, Groningen is alive and kicking.

And Volt loves that life. We want everyone to be able to continue enjoying it. We want you to discover new things, be surprised, meet people and make memories. Whether you're dancing at a techno party, attending a lecture after class, going to an open-air concert with your family or performing in a play at a village hall: culture connects.

Volt is committed to a vibrant Groningen where there is room for creativity, expression and encounters. Where artists can create, organisers can build and you can be yourself. Where students fuel the nightlife, athletes take to the field and choirs make the city sing. A city that offers opportunities for creators and their audiences. So that Groningen remains the place where you not only live, but thrive.

5.2 Culture in Groningen

Groningen is alive, and you can feel it everywhere: on the streets, in cafés, at festivals and in theatres. Culture makes the city recognisable, lively and connected. It is not just entertainment, but the place where talent grows, creativity flourishes and memories are made. Volt wants Groningen to remain a city where you can discover, experience and participate. From major events such as Eurosonic and Noorderzon to small, surprising initiatives in your own neighbourhood: the municipality must provide and protect this space. In this way, Groningen will remain a vibrant place where culture is accessible to everyone.

5.2.1 Cultural icons and new energy

Noorderzon, Eurosonic, pop-up festivals: this is what makes Groningen vibrant. Volt wants cultural organisations to continue to grow. This requires subsidies and good facilities, so that icons are preserved. At the same time, we want to actively involve cultural creators and artists in policy and give them more say in the choices that affect their work and the city. We create space for creativity

and the unexpected, so that you can continue to enjoy unique experiences and Groningen remains a city where talent thrives.

5.2.2 Pop culture and Oosterpoort

The Oosterpoort is an iconic venue for pop culture in Groningen. World-famous artists and local talents entertain people from all corners of the globe here. Volt wants to preserve and strengthen this. That is why Volt has opted to renovate the Oosterpoort and create a new pop venue somewhere in Groningen. During this process, we will provide clarity to the organisations and artists that form the cultural heart of our city. Organisations that may temporarily lose their location while the Oosterpoort is being future-proofed must be actively supported in finding alternative spaces. Volt will preserve the character of Groningen, so that events such as Eurosonic Noorderslag can continue to grow and move with the times.

5.2.3 Support for emerging artists

Groningen must be a centre for development and talent. Volt wants to maintain and expand incentive grants such as the Groninger Beeldende Kunststipendium (Groningen Visual Arts Grant) and the Letteren Stipendium (Literature Grant), so that more emerging artists can follow their dreams. Whether you are a writer, visual artist, filmmaker, photographer or painter: Volt will make Groningen the epicentre of talent in the Netherlands.

5.2.4 Suikerterrein: Preserving culture, guaranteeing the future

The Suikerterrein is vibrant and inspiring. It has been a cultural beacon in Groningen since 2008, attracting around 450,000 visitors annually. Paradigm, parties, encounters and creative ideas: this is Groningen as we want it to be. Volt has made a clear choice: the cultural function of this historic site will be preserved, regardless of urban developments on the Suikerzijde. This will allow talent to grow, music and theatre to flourish, and you to retain access to this lively, inspiring part of the city.

5.2.5 Local holidays and community celebrations

Groningen must be a city where we can celebrate together. Whether it's watching matches during a European Championship on the Grote Markt, celebrating King's Day on the Poeleplein or events in the centre of Haren: the municipality supports entrepreneurs and contributes to safety and atmosphere. Celebrating together increases solidarity, connects residents and gives Groningen that

extra sparkle that makes the city unique.

5.2.7 Investing in culture for everyone

Volt wants to invest the extra income from tourist tax in the entire municipality. We are investing in a city where everyone – whether born in Groningen, a student or a tourist – feels welcome and can participate. Where possible, we are making certain days in museums, films and other experiences accessible free of charge. Volt sees culture as an investment that pays off for everyone.

p54:

We distribute the costs and revenues fairly and progressively. We set tourist tax is set at 8%, making it relative, with tourists who can afford to pay more contribute more will pay slightly more. The proceeds will be used for residents who would otherwise would not otherwise be able to participate in culture, art or sport, making our city more inclusive and more accessible. Sports investments are made in the neighbourhoods, so that they are close to you, rather than just in a large, central complex. At the same time, we will provide quickly provide clarity about the new pop venue: Groningen may invest in its cultural status as the pearl of the north.

D66

4. Ondernemen in de gemeente Groningen

4.1.2 Ontwikkelen & durven investeren

“De gemeente kan mijn leefgenot nog verder verhogen door fysieke winkels te behouden en te stimuleren dat er meer komen, dat is belangrijk voor de leefbaarheid van de stad”

Online winkelen en hoge huurprijzen zorgen voor een veranderend straatbeeld. Kleinere winkels verdwijnen, ketens blijven overeind en leegstand is in steeds meer dorpen en wijken terug te zien. Ook al is dit een effect van de huidige economie, het is van invloed op de leefbaarheid in stad en dorpen. Het is de taak van de gemeente om daarop in te grijpen. Want in de leefbaarheid van onze gemeente mag – nee: moet – geïnvesteerd worden. Net als in de kansen die onze regio biedt, bijvoorbeeld op het gebied van toerisme. De mogelijkheden liggen bijna voor het oprapen: Stad en Ommeland hebben al een schat aan kunst, cultuur, ruimte en eigenzinnigheid. Om mensen te trekken hoeven we geen pretpark aan te leggen.

5. Jong zijn & (op)groeien in de gemeente Groningen

Jezelf kunnen blijven ontwikkelen

“It takes a village to raise a child”

De basis moet goed zijn. Voor wie opgroeit, studeert of werkt. Die basis houdt van alles in: toegankelijke voorschoolse opvang en educatie, je talenten kunnen ontdekken, een geschikte stageplek kunnen vinden (ongeacht je achternaam) en als student een prettige plek hebben om te wonen. De gemeente Groningen wordt een plek waar iedereen zich een leven lang kan ontwikkelen. Hoe jong of oud je ook bent en wat je voorkennis ook is.

5.1 Kinderopvang & basisonderwijs

Ieder kind verdient gelijke kansen om te groeien, te leren en te dromen. En om mee te kunnen doen in de maatschappij, zonder achterstand. Dat begint bij de basisvaardigheden: waar lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden een struikelblok zijn, is er extra ondersteuning. Want een achterstand op jonge leeftijd is later bijna niet meer in te halen. Kinderen ondersteunen bij een ononderbroken ontwikkeling op het gebied van kennis en vaardigheden is dan ook van groot belang. D66 heeft daarom ooit het initiatief genomen tot de succesvolle Vensterschool.¹² In het verlengde daarvan zijn wij ook groot voorstander van de Rijke Schooldag. Daarmee worden kinderen gestimuleerd om zich buiten de reguliere lessen te ontwikkelen op het gebied van sport,

techniek, gezondheid, economie, kunst en cultuur.

6. Cultuur & vrije tijd in de gemeente Groningen Zingeving & genieten

6.3 Cultuur

Kunst en cultuur verdienen een steviger plek in het Groningse beleid. D66 ziet cultuur niet als luxe, maar als iets wat mensen verbindt, inspireert, hen helpt de wereld te begrijpen en kleur te geven. Of dat nu gaat om een grootschalig festival, een film in het Forum, dat pas beginnende bandje in de kroeg, een bijzonder kunstwerk op straat of het behoud van de Groninger streektaal, het zijn de uitingen van wie we zijn. Het mooiste is wanneer kinderen – en dan bedoelen we alle kinderen – daarmee in aanraking komen.

We zijn trots op onze Groningse culturele instellingen die Groningen op de kaart hebben gezet. Op het Groninger Forum, dat mede tot stand is gekomen dankzij steun en initiatieven van D66. Trots ook dat Groningen de Europese hoofdstad van de popmuziek is. De samenwerking tussen provincie, gemeente en culturele instellingen maakt dat mogelijk en is er één om te koesteren.

We willen investeren in toegankelijke cultuur in de brede zin van het woord. Waarbij nadrukkelijk (o.a. publiek-private) samenwerking binnen de sector wordt gestimuleerd. En de gemeente niet de kartrekker maar de verbinder is én de bewaker van ons materieel en immaterieel erfgoed.

“Ik wens de Groningers een beter kunstklimaat. Kunst wordt nog teveel gezien als hobby”

Wat gaan we doen en wat merk jij – als Groninger – daarvan?

- Kunst en cultuur krijgen een plek in het onderwijs. Op zo’n manier dat het kinderen en jongeren prikkelt en uitdaagt. Het thema leent zich bij uitstek voor een combinatie met burgerschap. Zo gaat elk kind in de gemeente minimaal één keer met de basisschoolklas naar het Groninger Museum.

- Historisch (materieel) erfgoed wordt beschermd. Bebouwing wordt niet klakkeloos gesloopt, eerst wordt de historische en culturele waarde ervan voor de omgeving bepaald.

“Laten we het Gronings als dialect naar een hoger plan tillen, dat we leren om daar trots op te zijn”

- Ook immaterieel erfgoed wordt erkend en beschermd. Zo willen we de Groninger streektaal

versterken en doorgeven, samen met partners zoals het Centrum Groninger Taal & Cultuur. Als ICT-stad benut Groningen daarbij digitale middelen zoals apps, online lessen en archieven.

- Een diverser cultureel aanbod in de binnenstad van Groningen zorgt voor meer gespreide reuring gedurende dag, avond en nacht. Bijvoorbeeld door meer plekken te creëren waar bandjes en artiesten kunnen optreden.

- De gemeente stimuleert en faciliteert evenementen zoals het Bevrijdingsfestival, Noorderzon en ESNS Eurosonic/Noorderslag). Dat betekent o.a. dat het contact met de gemeente en vergunningaanvragen doelmatig verloopt. Onnodig vertragende procedures zijn verleden tijd.

- De drafbaan wordt meer onderdeel van het Stadspark en wordt tegelijkertijd beter benut als evenemententerrein.

- Europese Culturele Hoofdstad 2033 Groningen gaat ervoor! Samen met de provincie, cultuurinstellingen, onderwijsinstellingen, ondernemersorganisaties en geïnteresseerde partijen.

- Wij zijn tegen de renovatie van de Oosterpoort en voor een Nieuwe Poort achter het station. Dat is belangrijk voor het voortbestaan van bijvoorbeeld het Noord Nederlands Orkest NNO en ESNS. Maar ook wanneer we een springplank willen zijn voor nieuw talent. Van daaruit kunnen we onze positie als Europese muziekhoofdstad verstevigen. Dit draagt tevens bij aan het investerings- en vestigingsklimaat en stimuleert ook de vrijetijdseconomie.

- Straatmuzikanten krijgen de mogelijkheid om het straatbeeld muzikaal te verrijken. Het gemeentelijk beleid biedt daar de ruimte voor. 71

- 80 || Verkiezingsprogramma 2026 – 2030 - Kunstenaars, artiesten en culturele ondernemers krijgen de ruimte om zich te ontplooien. Daarom willen wij investeren in culturele broedplaatsen in de gemeente, waar zij tijdelijk of permanent een werkruimte kunnen betrekken.

- Openbare kunst verrijkt de dorpen en wijken. Bij voorkeur valt de keuze – in samenspraak met de bewoners – op een lokale kunstenaar.

D66

4. Entrepreneurship in the Municipality of Groningen

4.1.2 Development & Willingness to Invest

“The municipality can further enhance my quality of life by retaining physical shops and encouraging more to open; this is important for the liveability of the city.”

Online shopping and high rental prices are changing the streetscape. Smaller shops are disappearing, chains remain, and vacancy is increasingly visible in villages and neighbourhoods. Although this is an effect of the current economy, it impacts the liveability of both the city and surrounding villages. It is the responsibility of the municipality to intervene. Investment in the liveability of our municipality is not optional – it is essential. The same applies to the opportunities our region offers, for example in tourism. The possibilities are almost self-evident: the City and the Ommeland already possess a wealth of art, culture, space and individuality. We do not need to build a theme park to attract people.

5. Being Young & Growing Up in the Municipality of Groningen

Continuing to Develop Yourself

“It takes a village to raise a child.”

The foundation must be solid — for those growing up, studying or working. That foundation encompasses many elements: accessible pre-school childcare and education, opportunities to discover your talents, the ability to secure a suitable internship (regardless of your surname), and a pleasant place to live as a student. The municipality of Groningen will be a place where everyone can continue to develop throughout their lifetime, regardless of age or prior knowledge.

5.1 Childcare & Primary Education

Every child deserves equal opportunities to grow, learn and dream — and to participate fully in society without disadvantage. This begins with core skills: where reading, writing, numeracy and digital skills present obstacles, additional support is provided. A disadvantage at a young age is almost impossible to overcome later. Supporting children in an uninterrupted development of knowledge and skills is therefore of great importance. D66 once initiated the successful “Vesterschool” (Community School) concept. Building on this, we are also strong advocates of the “Rijke Schooldag” (Enriched School Day), which encourages children to develop beyond the regu-

lar curriculum in areas such as sport, technology, health, economics, art and culture.

6. Culture & Leisure in the Municipality of Groningen

Meaning & Enjoyment

6.3 Culture

Art and culture deserve a stronger position in Groningen’s policy. D66 does not view culture as a luxury, but as something that connects people, inspires them, helps them understand the world and adds colour to it. Whether it is a large-scale festival, a film at Forum Groningen, a newly formed band playing in a pub, a striking piece of public art, or the preservation of the Groningen regional dialect — these are expressions of who we are. Most importantly, all children should have the opportunity to experience this.

We are proud of our Groningen cultural institutions that have put Groningen on the map. Proud of Forum Groningen, which was realised partly through the support and initiatives of D66. Proud also that Groningen is regarded as the European capital of pop music. The collaboration between province, municipality and cultural institutions makes this possible and is something to cherish.

We want to invest in accessible culture in the broadest sense. This includes actively encouraging (including public-private) collaboration within the sector. The municipality should not act as the driving force, but as a connector and guardian of our tangible and intangible heritage.

“I wish for a better cultural climate for the people of Groningen. Art is still too often seen as merely a hobby.”

What will we do, and what will you — as a resident of Groningen — notice?

- Art and culture will have a place in education, in ways that stimulate and challenge children and young people. The theme lends itself perfectly to integration with citizenship education. Every child in the municipality will visit the Groninger Museum at least once with their primary school class.
- Historic (tangible) heritage will be protected. Buildings will not be demolished automatically; their historical and cultural value to the area will first be assessed.

“Let us elevate the Groningen dialect and learn to be proud of it.”

- Intangible heritage will also be recognised and protected. We aim to strengthen and pass on the Groningen regional language, in collaboration with partners such as the Centre for Groningen Language & Culture. As an ICT city, Groningen will utilise digital tools such as apps, online lessons and archives.

- A more diverse cultural offering in Groningen's city centre will create a more evenly distributed vibrancy throughout the day, evening and night — for example by creating more venues where bands and artists can perform.

- The municipality will stimulate and facilitate events such as the Liberation Festival, Noorderzon and ESNS (Eurosonic/Noorderslag). This includes ensuring efficient contact with the municipality and streamlined permit applications. Unnecessarily delaying procedures will become a thing of the past.

- The trotting track will become more integrated into the Stadspark and will be better utilised as an event venue.

- European Capital of Culture 2033 — Groningen is going for it! In partnership with the province, cultural institutions, educational institutions, business organisations and other interested parties.

- We oppose the renovation of De Oosterpoort and instead support a New Poort behind the station. This is vital for the continued existence of organisations such as the North Netherlands Orchestra (NNO) and ESNS, and if we are to remain a springboard for new talent. From there, we can strengthen our position as Europe's music capital. This will also contribute to the investment and business climate and stimulate the leisure economy.

- Street musicians will be given the opportunity to enrich the streetscape musically. Municipal policy will provide space for this.

- Artists, performers and cultural entrepreneurs will be given room to flourish. We therefore wish to invest in cultural incubator spaces within the municipality, where they can temporarily or permanently establish a workspace.

- Public art will enrich villages and neighbourhoods. Preferably, in consultation with residents, a local artist will be selected.

CDA

1.5 Waardevolle cultuur en Groninger tradities

Groningen is een gemeente van dorpen én Stad, waar traditie en gemeenschapszin hand in hand gaan en waar we bouwen aan een gemeenschap die iedereen recht doet. Onze cultuur en tradities vormen de basis van onze samenleving en versterken onderlinge verbondenheid. Het CDA ziet kunst, cultuur en religie als bronnen van inspiratie en kracht, vooral in tijden van onzekerheid. Wij willen cultuur toegankelijk maken, zodat elke inwoner, jong en oud, zich verbonden kan voelen met onze Groninger geschiedenis en erfgoed en dit kan doorgeven aan toekomstige generaties.

- Ook op cultuur vlak moeten we voldoende ruimte geven aan verenigingen. (Zang-)koren, orkesten en amateurkunstverenigingen dragen bij aan gemeenschapszin. We maken het voor muziek-, theater- en dansverenigingen makkelijker om gebruik te maken van buurt- en dorpshuizen. Daarnaast betrekken we hen in dorpen en wijken waar we toewerken naar nieuwe gemeenschappelijke huiskamers.

CDA

1.5 Valuable culture and Groningen traditions

Groningen is a municipality of villages and a city, where tradition and community spirit go hand in hand and where we are building a community that does justice to everyone. Our culture and traditions form the basis of our society and strengthen mutual solidarity. The CDA sees art, culture and religion as sources of inspiration and strength, especially in times of uncertainty. We want to make culture accessible so that every resident, young and old, can feel connected to our Groningen history and heritage and pass this on to future generations.

- We must also give sufficient space to associations in the cultural sphere. Choirs, orchestras and amateur arts associations contribute to a sense of community. We are making it easier for music, theatre and dance associations to use community and village halls. In addition, we are involving them in villages and neighbourhoods where we are working towards creating new communal living rooms.

VVD

Kunst, cultuur en erfgoed

Cultuur en erfgoed vormen samen een spiegel van wie wij zijn. Een bruisende cultuursector draagt bij aan ons welzijn en de brede welvaart. Bezoekers van musea, theaters en erfgoed maken immers ook gebruik van onze hotels, restaurants en cafés. Daarom wil de VVD investeren in de cultuursector en ons erfgoed. Zo versterkt onze identiteit onze economie.

Cultuur Verbindt en Versterkt

Cultuur en erfgoed vormen samen een spiegel van wie wij zijn. Een bruisende cultuursector draagt bij aan ons welzijn en de brede welvaart. Bezoekers van musea, theaters en erfgoed maken immers ook gebruik van onze hotels, restaurants en cafés. Daarom wil de VVD investeren in de cultuursector en ons erfgoed. Zo versterkt onze identiteit onze economie!

Fair Pay Cultuur

De VVD vindt het belangrijk dat medewerkers en makers in de cultuursector een normaal salaris krijgen, dat is te lang niet goed gegaan. Daarom maken we extra geld vrij om de cultuursector te ondersteunen in onze provincie. Zo versterken we het aanbod en de toegankelijkheid van onze cultuurinstellingen. Zo leidt fair pay ook tot fair play!

VVD

Art, culture and heritage

Culture and heritage together reflect who we are. A vibrant cultural sector contributes to our well-being and overall prosperity. After all, visitors to museums, theatres and heritage sites also use our hotels, restaurants and cafés. That is why the VVD wants to invest in the cultural sector and our heritage. In this way, our identity strengthens our economy.

Culture connects and strengthens

Culture and heritage together reflect who we are. A vibrant cultural sector contributes to our well-being and prosperity. After all, visitors to museums, theatres and heritage sites also use our hotels, restaurants and cafés. That is why the VVD wants to invest in the cultural sector and our heritage. In this way, our identity strengthens our economy!

Fair Pay Culture

The VVD believes it is important that employees and creators in the cultural sector receive a normal salary, which has not been the case for too long. That is why we are making extra money available to support the cultural sector in our province. In this way, we are strengthening the range and accessibility of our cultural institutions. Fair pay also leads to fair play!

